

STUDIRANJE U INOZEMSTVU (LITVA, ŠVEDSKA)

LITVA: Tehnološko sveučilište u Kaunasu (<http://en.ktu.lt/>)

Moje je ime **Artūras Morkūnas**, student sam treće godine ekonomije na Fakultetu ekonomije i menadžmenta Tehnološkog sveučilišta u Kaunasu. Temeljna mi je specijalizacija međunarodna trgovina i ekonomija.

Kako Tehnološko sveučilište u Kaunasu sebe predstavlja

Tehnološko sveučilište u Kaunasu poznato je diljem svijeta po svojim otkrićima na području ultrazvuka, organske kemije, mehatronike, sustava dijagnostike, ekološkog inženjerstva, te mnogih drugih područja znanosti. Sveučilište uspješno provodi europske obrazovne programe te blisko surađuje s litvanskom i inozemnom industrijom. Sveučilišni znanstvenici izvode 70 posto istraživanja u poslovne svrhe.

Na Tehnološkom sveučilištu u Kaunasu nudi se šest općih područja studiranja: tehnološke znanosti, prirodne i društvene znanosti, umjetnost, humanističke znanosti i biomedicina. Sveučilište nudi priliku za stjecanje širih uvida, udovoljavanje zahtjevima tržišta rada te dostizanje visokih razina u karijeri. Mnogi su litvanski poslovni ljudi i viši menadžeri na njemu diplomirali.

Sveučilište viđeno iz studentske perspektive

Na 13 fakulteta Sveučilišta (od toga su 2 u drugome gradu) studira gotovo 13.000 studenata te je zaposleno oko 3.000 zaposlenika. Navedeno čini Sveučilište jednom od najvećih organizacija u Litvi. Tehnološko sveučilište u Kaunasu, isto tako, ima veoma aktivan i utjecajan Studentski zbor. Članovi Sveučilišnog studentskog zbora predstavljaju studente u senatu, rektoratu, vijećima fakulteta, raznim sveučilišnim povjerenstvima, te u Litvanskoj studentskoj udruzi gdje je mišljenje Sveučilišnog studentskog zbora vrlo značajno. Ondje mogu izraziti mišljenja studenata i pomoći u rješavanju važnih problema. Predstavnic

Studentskog zbora Tehnološkog sveučilišta u Kaunasu sudjeluju u organiziranju raznih seminara, konferencija, te nastoje stjecati znanja koja im mogu pomoći u poboljšanju studentskog života unutar i izvan Sveučilišta. Ime Sveučilišnog studentskog zbora sugerira da su sve aktivnosti za dobrobit studenata. Aktivnosti kojima se bavi Studentski zbor jesu: posredovanje pri dodjeli stipendija, subvencija i zajmova; kvaliteta smještaja u studentskim domovima; briga za pitanja studija i zapošljavanja u Litvi i u inozemstvu; organiziranje kulturalnih i sportskih događanja; te izdavanje litvanske studentske kartice. Nadalje, Zbor organizira ankete o kvaliteti modula i predavača i to nakon svakog semestra. Rezultati ankete obično se predstavljaju i raspravljaju s čelnicima fakulteta. Potrebne promjene (kao, na primjer, predavača ili modula) mogu biti provedene nakon toga.

Ipak, po mom mišljenju, ova organizacija ponekad ne uspijeva zastupati stvarne potrebe studenata. Naime, ponekad neke informacije ne dođu do svih studenata. Na primjer, većina studenata ne zna za program Mladi u akciji (*Youth in Action*) jer je o tom programu dano premalo informacija. Trebaš biti veoma znatiželjan i aktivan student kako bi saznao jesu li u tijeku kakvi projekti, konferencije ili natječaji.

Isto tako, ankete koje se provode često netočno odražavaju stvarnu situaciju. Najčešći je izvor ovog problema činjenica da većina studenata ne shvaća ankete ozbiljno. Naime, većina studenata ispunjava ankete površno ili ih uopće ne ispuni, tako da rezultati ne pokazuju točnu situaciju. Stoga su neke od donesenih odluka neprimjerene.

Nadalje, neki su studenti zabrinuti nedostatkom praktičnih aktivnosti. Na našem sveučilištu imamo jedan semestar prakse, tako da pojedini učenici, nakon što završe srednju školu, radije upišu više škole, jer tamo imaju praksu svake godine. Mnogi su moduli pretežito teoretski orijentirani i »suhoparni«, iako ovdje vidim problem i u samim studentima koji su na predavanjima previše pasivni te se boje povesti raspravu ili nešto pitati. Neki predavači pripremaju vrlo zanimljiva predavanja koja nisu učinkovita koliko bi mogla biti jer studenti ne sudjeluju dovoljno iz razloga što su naviknuti na to da sjede, slušaju i »upijaju gotov proizvod«. Po mom mišljenju, izvor ovog problema mogla bi biti kultura učenja u Litvi.

Najčešće se kampanjski uči dan prije ispita i kolokvija. Rijetko tko se priprema za nadolazeće predavanje, tako da studenti i nisu u mogućnosti ulaziti u rasprave ili postavljati pitanja o gradivu. Postoji razlog za ovo – većina kolokvija organizira se u sredini ili na samom kraju semestra, što znači da imamo mnogo slobodnog vremena na početku semestra, a pred kraj se semestra skupi cijelo gradivo.

Na kvalitetu studija, isto tako, negativno utječe velik broj maturanata koji se upišu na Sveučilište. Postoji mnogo maturanata koji zbog loše motivacije ili navika učenja nisu spremni za fakultet. Unatoč tome, mnogo njih svejedno upisuje fakultete jer se smatra da u životu nije moguće mnogo postići bez fakultetske naobrazbe.

Sve u svemu, Tehnološko sveučilište u Kaunasu jedno je od vodećih sveučilišta u Litvi. Kvaliteta naobrazbe veoma je visoka te Sveučilište puno radi na daljnjem poboljšanju uvjeta i to ulažući u infrastrukturu, znanstvena istraživanja, kulturu itd. Mnoga su postignuća vidljiva oko Kaunasa i u Litvi. Sveučilište ima čvrste veze s tvrtkama i industrijom kako u Litvi, tako i u inozemstvu, a što pomaže studentima lakše pronaći zaposlenje te se informirati o stanju na tržištu. Isto tako, imamo mnogo prilika za slušanje gostujućih predavača iz čitavog svijeta kao i za sudjelovanje u programima razmjene studenata te praksama na kojima možemo steći dragocjeno iskustvo. Naravno, postoje i mnogi problemi na mom Sveučilištu, ali ja svejedno vjerujem da kvaliteta studiranja uvelike ovisi o studentima. Nije važno što je trenutno recesija – radišne, pametne i profesionalne osobe u svakom su trenutku tražene.

ŠVEDSKA: Sveučilište u Uppsali (<http://www.uu.se/en/>)

Zovem se **Constance Ekdahl**. Odrasla sam u malenom gradu na jugu Švedske u kojemu sam i pohađala srednju školu s usmjerenjem u prirodnim znanostima, fokusirajući se na znanosti o okolišu. Po završetku srednje škole, odlazim u Uppsalu gdje upisujem Studij moralne filozofije te nakon prve godine studija prelazim na Studij biologije. Za razliku od većine mladih u Švedskoj, nakon završetka srednje škole nisam uzela slobodnu godinu za putovanje

već sam odlučila otići na studij u inozemstvu relativno rano, upravo tako sam, na drugoj godini studija, kao studentica na razmjeni, završila u glavnom gradu Hrvatske, Zagrebu.

Između Odsjeka za biologiju Sveučilišta u Uppsali i onog Sveučilišta u Zagrebu, mogu se naći brojne sličnosti, prvenstveno zbog njihovih položaja u regiji. Sveučilište u Uppsali, osnovano 1477. godine, najstarije je i jedno od najprestižnijih sveučilišta u sjevernoj Europi — dakle, drži sličan položaj kojeg Sveučilište u Zagrebu zauzima u jugoistočnoj Europi.

Studenti molekularne biologije i biologije općeg usmjerenja, na Sveučilištu u Uppsali, studiraju zajedno (po istom programu) te se razdvajaju u zasebne programe tek na posljednjoj godini preddiplomskog studija, i to preko izbornih kolegija. Prve dvije godine studija sastoje se od obaveznih kolegija iz evolucijske biologije, genetike, fiziologije, stanične biologije te jednog semestra kemije.

Na Sveučilištu u Zagrebu pohađam privatne lekcije iz gotovo svih predmeta, i to uz vrsne profesore koji ulažu golem trud kako bi zadovoljili sve moje obrazovne potrebe. Osim navedenog, najveća razlika između studija u Uppsali i onog u Zagrebu, sadržana je u načinu izvođenja pojedinih kolegija. U Švedskoj, kolegiji se izvode jedan nakon drugog, po cjelokupnom završetku jednog kolegija započinje izvođenje drugog, tj. ne izvodi se više kolegija usporedno kao na sveučilištima u Hrvatskoj. Po mom mišljenju, sustav usporednog izvođenja i slušanja kolegija, poželjniji je, i to stoga što omogućuje bolju povezanost između različitih predmeta.

Jedna od, uvjetno rečeno, manje pozitivnih strana Biološkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, iako je nisam osobno iskusila, jest ponešto staromodan način izvođenja pojedinih predmeta. Na primjer, na pojedinim predmetima studenti moraju naučiti prepoznati i imenovati 500 vrsta ptica i sve vrste žaba Hrvatske — kako saznajem od kolega. Tako je jedan kolega rekao: »Bespotrebno je na sveučilištu učiti ono što mogu naučiti na internetu«. Iako se ne slažem s ovim gledištem, mogla bih se složiti s nekom osnovnom idejom istog. Mnogo je važnije naučiti metode mišljenja u kontekstu

biologije, ispravan način provođenja istraživanja, usvojiti kritički način mišljenja te ispravan način pronalaženja potrebnih informacija, negoli, primjera radi, latinsko ime za gavrana.

Najveća prednost Odjela za biologiju koji školuje studente biologije pri Sveučilištu u Uppsali - Biološkog centra za obrazovanje, sadržana je u snažnoj želji Odjela za obnovom i unapređenjem svojih metoda i studenata, što za posljedicu ima ulaganje golemog truda u nastojanje da se uvijek provode i iznose najsuvremenija istraživanja na polju biologije kao i najnovije pedagoške metode. Za primjer navedenom može poslužiti DiaNa projekt. DiaNa projekt preklapajući je predmet (tečaj) koji se izvodi usporedno s ostalim kolegijima, a za cilj ima unapređenje govornih vještina kao i vještina pisanja studenata, i to preko pisanja eseja, slušanja predavanja i održavanja prezentacija te samoprocjene rada uz pomoć kritičkog osvrta od strane drugih studenata i profesora.

Stava sam kako bi i Sveučilište u Uppsali i Sveučilište u Zagrebu mogli više napraviti za povezivanje prirodnih i društvenih znanosti. Toliko toga bi moglo biti učinjeno ako bi političke znanosti, etika, ekonomija i druge društvene znanosti na pravilan način bile integrirane u obrazovanje.

Unatoč tome što biologija, kao i ostale prirodne znanosti, drži relativno visoko mjesto u Švedskoj (zahvaljujući visokoj stopi uspješnih, poznatih švedskih znanstvenika i znanstvenica kao što su to bili Anders Celsius, Carl von Linné i drugi), konkurencija za posao biologa velika je. Više se ljudi obrazuje negoli što ima radnih mjesta, a ponuđeni i dostupni poslovi u bliskoj su vezi s trenutnom ekonomskom situacijom i vladinim prioritetima.